

dr hab. Piotr Szwiec prof. ndzw. UAP

Poznań - Nowy Tomyśl 29.08.2017

Wydział Architektury i Wzornictwa

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Ocena dorobku twórczego i artystycznego oraz rozprawy doktorskiej mgr Barbary Linowieckiej sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuk projektowych, wszczętym przez Radę Wydziału Architektury i Wzornictwa w Gdańsku.

Recenzja została sporządzona na podstawie uchwały Rady Wydziału Architektury i Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Decyzją Rady Wydziału zostałem powołany do oceny dorobku twórczego i artystycznego oraz rozprawy doktorskiej mgr Barbary Linowieckiej pt.: „Tożsamość miejsca jako czynnik indywidualizacji w projektowaniu wnętrz pozamiejskich obiektów hotelowych”

Recenzja została napisana w oparciu o przesłane pismo informujące z dnia 23.06.2017 roku i na podstawie dostarczonych materiałów:

- rozprawy doktorskiej pt.: „Tożsamość miejsca jako czynnik indywidualizacji w projektowaniu wnętrz pozamiejskich obiektów hotelowych” - zawierającej tekst, fotografie i reprodukcje rysunków
- opis pracy dydaktycznej, organizacyjnej, publikacji i pozostałych przedsięwzięć
- opis pracy zawodowej ważniejsze dokonania zawodowe w latach 2011-2014
- portfolio w formie albumu
- odpisu dyplomu magistra sztuki

Promotorem w przewodzie doktorskim mgr Barbary Linowieckiej jest dr hab. Maciej Światała.

Rozprawa doktorska to wielowątkowe interdyscyplinarne opracowanie poświęcone zagadnieniom związanym ze współczesnym poczuciem tożsamości miejsca jako czynnika nieodzownego w procesie świadomego projektowania obiektów wpisujących się w krajobraz kulturowy.

Doktorantka tak opisuje swoje poszukiwania twórcze i badawcze: *Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest problematyka związków procesów projektowych architektury wnętrz, dotyczących małych, pozamiejskich i niesieciowych obiektów hotelowych, z indywidualnym charakterem przestrzeni kulturowej, w której projektowane obiekty są zlokalizowane – a w szczególności analiza pod tym kątem procesu projektowego kompleksu hotelowego „Jaroszewskie Wzgórze” w miejscowości Grobia w Wielkopolsce.*

W pracy tezę badawczą stanowi pogląd, iż tożsamość miejsca jest istotnym czynnikiem projektowania wnętrz pozamiejskich obiektów hotelowych, znacząco determinującym przestrzeń kulturową obszaru peryferyjnego, z uwzględnieniem potrzeb współczesnego społeczeństwa.

Powyższej sformułowana teza znajduje wyraz w niniejszej pracy pisanej w przekonaniu, że fundamentem kreacji w projektowaniu architektonicznym jest ten szczególnie rodzaj kompetencji, umiejętności, a nawet artyzmu, określany przeze mnie mianem sztuki dziedziczenia, który sprawia, że architektura wewnątrz staje się ważnym udziałowcem szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego.

Opracowanie posiada wszystkie cechy pracy naukowej, składa się z 12 zasadniczych części.

Część pierwsza to wstęp, zawierający prawidłowo sformułowane cele i tezy, które następnie zostały rozwinięte w rozprawie.

W części drugiej pt. *Wprowadzenie* - autorka przedstawia zagadnienia związane ze sztuką dziedziczenia rozumianą jako zapis pamięci nakładający się na realną przestrzeń życia człowieka. Analizuje możliwości poszukiwania tożsamości miejsca budowanej na pozyskiwaniu przez poszczególne jednostki informacji na temat dziedzictwa wieków. Opisany został stan badań.

Część trzecia to zbiór i analiza pod kątem poszukiwania tożsamości miejsca, jako czynnika indywidualizacji wybranych obiektów hotelowych.

W dalszej czwartej części opracowania autorka umieściła zestawienie, analizę i ocenę projektów studentów Architektury Wnętrz.

Część piąta opracowania poświęcona została odkrywaniu atrybutów projektowanej przestrzeni w kontekście tożsamości miejsca. Znalazła się tutaj analiza uwarunkowań geograficznych, przyrodniczych i turystycznych regionu, w którym zlokalizowany został projekt doktorski. Opisane zostało dziedzictwo historyczne i kulturowe projektowanej przestrzeni ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych artefaktów. Znalazła się także analiza tradycji budowlanych regionu wraz z opisem tradycyjnych materiałów charakterystycznych dla lokalnej zabudowy. Co dało solidny fundament teoretyczny pod opracowanie projektowe.

Opisany został stan pierwotny i obecny kompleksu obiektów znajdujących się na terenie planowanym pod inwestycje kompleksu hotelowego Jaroszewskie Wzgórze.

Autorka przeprowadziła wywiad środowiskowy oraz podała analizie wniosek „Plan odnowy miejscowości Grobia na lata 2008-2015” przygotowany i złożony przez grupę mieszkańców. Odbyła rozmowy z wybranymi mieszkańcami Grobii i okolic, służące zdobyciu informacji uzupełniających dokumentację. Przedstawiła ekspertyzę konstruktorską oraz założenia konstrukcyjne rekonstruowanego budynku. Sformułowała

najważniejsze wnioski ze zgromadzonego materiału oraz ustaliła harmonogram i główne założenia projektu.

Samo dzieło projektowe pracy doktorskiej to projekt zespołu hotelowo wypoczynkowego wraz z wnętrzami, który został opisywany w części pt. *Opis projektu „Jaroszewskie Wzgórze” w Grobii*.

Składa się on z inwentaryzacji zastanych obiektów i przedstawienia założeń do zagospodarowania terenu. Opisane zastały trzy etapy projektowo-realizacyjne całego kompleksu. Etap I to - projekt i realizacja adaptowanego budynku mieszkalnego wraz z rekonstrukcją i adaptacją sąsiadującego budynku gospodarczego, etap II - projekt nowego, wolnostojącego budynku nad jeziorem, pełniącego funkcję hotelowo-gastronomiczną wraz z salą balową i etap III - projekt nowych, wolnostojących, energooszczędnych domów letniskowych.

Etap I powstawał od 2013 roku i został zrealizowany zgodnie z przedłożonym projektem. W osobnym opracowaniu została przedstawiona dokumentacja fotograficzna przebiegu prac. Autorka poza projektem sprawowała też nadzór nad realizacją. Realizacja projektu trwała 21 miesięcy. Projekt został zrealizowany zgodnie z projektem.

Projekt wnętrz składa się z projektów: układu funkcjonalnego, stolarki drzwiowej, okiennej i okiennic, wykończenia podłóg, ścian i sufitów, łazienek, kuchni oraz pomieszczeń gospodarczych i technicznych, oraz wyposażenia wnętrza.

Powstały wnętrza, które cechuje umiar i prostota. Autorce udało się połączyć charakter wiejskiego domu ze współczesnymi wymogami hotelowymi, rekonstrukcją z twórczą interpretacją.

Całość realizuje założenia, które zostały sformułowane podczas teoretycznych analiz poprzedzających sam proces projektowania.

Etap II to znaczne poszerzenie oferty w stosunku do zakresu zawartego w etapie I. Powstał projekt koncepcyjny budynku pełniącego funkcję hotelowo-gastronomiczną.

Praca nad projektem rozpoczęła się w czwartym kwartale 2014 roku. Projektowany obiekt zlokalizowany został na terenie o spadku w kierunku jeziora. Założenie projektowe obejmuje część noclegową składającą się z 7 pokoi hotelowych z łazienkami, salą balową pełniącą również funkcję sali konferencyjnej, zaplecze gastronomiczne i socjalne oraz węzeł sanitarny.

Główne założenie oparte zostało na zestawieniu ze sobą dwóch brył o jednakowych wysokościach i kątach nachylenia dachów. Dwa budynki, tworzące jedną całość, nawiązujące w bryle i materiale wykończeniowym do dwóch stodół, wykonane zostały całkowicie z drewna.

Powstały budynki o prostej minimalistycznej formie w których ściany szczytowe zostały zaprojektowane jako pełne. Obiekt A (przeznaczony na imprezy okolicznościowe) posiada dwie elewacje całkowicie przeszklone, osłonięte zewnętrznymi, drewnianymi, „żaluzjami” z pionowych desek. Rozwiązanie to powstało w wyniku inspiracji budynkiem stodoły (stojącej na terenie gospodarstwa oraz innych stodół we wsi Grobia). Budynek posiada konstrukcję drewnianą, która determinuje estetykę jego wnętrza, w której dominują naturalne materiały. Z wnętrza prowadzą na obszerny taras dwa przeszklone wyjścia.

Dach zostanie przykryty ciemną blachą i przysłonięty drewnianymi elementami będącymi rozwinięciem sposobu wykończenia elewacji.

Budynek B stanowi uzupełnienie sali balowej. Na parterze zaprojektowane zostało zaplecze gastronomiczne i pomieszczenia techniczne dla całego kompleksu usługowego, natomiast na piętrze umieszczono pokoje gościnne.

W tym budynku dach pokryty jest blachą na rąbek stojący. Obie bryły połączone zostały łącznikiem wejściowym, którego elewacja pokryta jest ciemnymi płytami.

Recepcja i klatka schodowa w budynku B, materiały użyte w obydwu budynkach to drewno, beton, miedź. Rytmiczne drewniane "żyłki" zastosowane na suficie nawiązują do drewnianej okładziny stodół.

Powstały proste, estetyczne i przytulne wnętrza pokoi, nowoczesne i spójne z całością opracowania projektowego. Zastosowano w nich naturalne materiały oraz detale nawiązujące do lokalnego dziedzictwa.

Przesadny dekoracjonizm wkraść się w rozwiązaniu zastosowanym, niestety w każdym pokoju. Zaprojektowana bowiem została ściana, pokryta drewnem pozyskanym z rozbiórki starej stodoły, na której ma być wypalony rysunek ukazujący dawną mapę Grobii. W wyposażeniu w pokoi hotelowych, zastosowane zostało inne bardziej twórcze rozwiązanie wykorzystujące uwarunkowania lokalne. Powstał projekt ażurowej przegrody opartej na geometrii wydobytych podczas wykopalisk dzbanów.

W holu budynku znajduje się grafika, ukazująca losy historyczne Grobii, charakter miejscowej architektury oraz pozostałe elementy, stanowiące o tożsamości tego miejsca.

Interesujące są działania projektowe oparte na inspiracjach lokalnych, również pochodzących z materiału pozyskanego z wykopalisk. Wątpliwym jednak zabiegiem jest umieszczenie reprodukcji zdjęć urn pogrzebowych z miejscowych cmentarzysk na ścianie klatki schodowej (ilustracja ze strony 97). Przekaz jaki on niesie jest nieoczywisty. Są to bowiem obiekty związane z pochówkiem, urny pogrzebowe, w których dawni mieszkańcy tej okolicy powierzyli ziemi prochy swoich bliskich. Groby te w celach naukowych zostały sprofanowane, a spokój zmarłych zakłócony. Dlatego też wydaje się, iż używanie podczas

działań projektowych inspiracji wzorami z ich dekoracji jest słuszne i celowe, zwłaszcza gdy zostaje w znacznym stopniu przekształcone w procesie projektowym. Jednak użycie wprost przedstawień tych funeralnych obiektów we wnętrzach hotelowych jest zdecydowanie niewłaściwe.

Etap III to projekt koncepcyjny wolnostojących, energooszczędnych domów letniskowych. Prace nad projektem zostały rozpoczęte w 2015 roku. Całe założenie projektowe obejmuje jedenaście domów bliźniaczych i dwa wolnostojące wraz z recepcją, garażami i obiektem wspólnym tzw. grillownią.

W dokumentacji przedstawionej do recenzji reprodukowana jest sama koncepcja domków letniskowych. Powstały projekty prostych obiektów mieszkalnych, które dzięki małej skali i użytych w elewacjach materiałach wpisują się w założenia architektury regionalnej sformułowane dla wsi Grobia i jej okolic. Zostały zaprojektowane prosto i funkcjonalnie zarówno planie i funkcji jak też pod względem konstrukcji.

Wnętrza tych minimalistycznych domków zostały zaprojektowane funkcjonalne i bez kompleksów.

Projekt koncepcyjny etapu II i III został zakończony i czeka na etap realizacji. Znaczącym utrudnieniem podczas przygotowania oceny dorobku był brak numerów i opisu ilustracji. W opracowaniu ilustracje posiadają numerację i opis tylko do strony 67. Z tego powodu niejasny jest status rzut projektowanego kompleksu w etapie II ze strony 89, który nie pokrywa się z rzutami ze stron 90 i 91.

Część siódma to opracowanie pod tytułem: *Analiza projektu w kontekście tożsamości miejsca*.

Przedstawione propozycje projektowe są twórczym przetworzeniem wniosków wyciągniętych z wcześniejszych rozważań. Cały proces projektowy od analizy wstępnej aż do uzyskania ostatecznej formy był ściśle podporządkowany zasadzie zgodności z wyznaczonymi celami jakie projekt miał spełnić. Projekt jest reprezentacją sformułowanych przez autorkę wcześniej teorii. Są to obiekty wraz z wnętrzami pozwalające we współczesny sposób zrozumieć wartość krajobrazu kulturowego i jego istotnych wartościowych elementów. Całość opracowania wpisuje się we współczesne podejście do tradycji - w rozumieniu symboliki i kulturowego odniesienia do konkretnego miejsca lub przestrzeni.

Część ósma to ostatni merytoryczny rozdział: Podsumowanie.

Autorka podsumowuje swój obszerny i wnikliwy wywód naukowy. W syntetycznym skrócie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione we wstępie i rozwinięte w treści

opracowania tezy. Komentuje też własną odpowiedź projektową, która w całości odpowiada sformułowanym i rozwiniętym w pracy tezom naukowym.

Pracę kończy: *Streszczenie, Abstrakt, Bibliografia, Spis ilustracji* oraz dwa załączniki. Pierwszy załącznik to analiza światowych i krajowych przykładów pozytywnych i kontrowersyjnych realizacji obiektów hotelowych zawierających elementy określające ich tożsamość miejsca.

Drugi załącznik to materiał źródłowy do rozdziału 4 pt. *Zestawienie, analiza i ocena projektów studentów Architektury Wnętrz*.

Od strony 128 zamieszczony został spis bibliografii zawierający 44 pozycje. Wszystkie źródła zostały dobrane trafnie.

Opracowanie zamyka spis ilustracji zawierający opis 56 rysunków, fotografii i map.

Całość opracowania to niezwykle estetycznie i starannie pod względem graficznym opracowana i wydana publikacja zawierająca trafnie dobrany materiał ikonograficzny i merytoryczny.

Podsumowując w ramach realizacji opracowania doktorskiego powstały projekty obiektów architektonicznych wraz z wnętrzami, których idea ich funkcjonowania, forma, skala i zaproponowany materiał wraz z technologią wykonania nie budzą zastrzeżeń.

Ocena dorobku dydaktycznego

Prace studentów przedstawione zostały w opracowaniu pt. *Dorobek dydaktyczny i organizacyjny*.

Pani Barbara Linowiecka od lutego 2013 roku pracuje w katedrze Architektury Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Prowadzi zajęcia dla studentów kierunku Architektura Wnętrz na I i II stopniu. Od października 2016 roku jest opiekunem koła naukowego "ArTak". W ramach etatu prowadzi samodzielnie następujące przedmioty, z których to wybrane przykłady realizacji zostały zamieszczone we wspomnianej wyżej dokumentacji: podstawy projektowania architektury wnętrz, rysunek projektowy i kompozycja, projektowanie oświetlenia, pracownia projektowa, projektowanie wnętrz.

Przedstawione przykłady studenckich realizacji spełniają wymagania jakie stawia się studentom na określonym etapie ich edukacji. Całość cechuje zarówno rzetelne opracowanie samych założeń pod względem funkcjonalnym i kompozycyjnym, ale też wpisują się w aktualne trendy i mody projektowe. Interesujące jest twórcze podejście do

najprostszych i podstawowych ćwiczeń. W reprodukowanych kompozycjach przestrzennych studentów widać dążenie do twórczej interpretacji kompozycji.

Ocena dorobku twórczego

W przedstawionym do recenzji portfolio znalazły się liczne projekty. Wszystkie cechuje analityczny sposób podejścia do projektowania, wszystkie są przemyślaną formą własnej autorskiej odpowiedzi na powszechnie znane tematy.

Większość projektów to realizacje wnętrz wykonywane indywidualnie przez autorkę. W latach 2012-2017 jako *architekt wnętrz i project manager* zrealizowała około 40 projektów publicznych i prywatnych z zakresu architektury wnętrz, architektury i projektowania wzornictwa. Prowadzi własną pracownię projektową *Genero* (www.genero.net.pl).

W latach 2011-2012 współpracowała z firmą Icomfort w zakresie projektowania wnętrz. Zakres ważniejszych obowiązków wykonywanych podczas tej współpracy to: projekty sal kinowych, konferencyjnych, wizualizacje 3D, rysunki techniczne i wykonawcze, projekty aranżacji wnętrz: dobór mebli, kolorystyki, okładzin ściennych i podłogowych, oświetlenia oraz innych elementów wyposażenia wnętrz.

Najważniejsze projekty wykonane po uzyskaniu tytułu zawodowego magistra.

Projekt wnętrz i architektury biura firmy „Portitor”, Kraków. , zrealizowany w zespole z inż. Pawłem Linowieckim w 2011 roku. W 2012 powstały zrealizowane projekty: projekt wnętrz domu w Borowym Młynie, powierzchnia 140 m², (opublikowany na www.genero-wnetrza.pl), projekt biura firmy Urbaneco w Poznaniu, projekt wnętrz siedziby ośrodka rehabilitacji konnej oraz stajni w Murzynowie Kościelnym, projekt domu jednorodzinnego w zabudowie szeregowej, o powierzchni 186 m² (opublikowany na www.genero-wnetrza.pl).

W latach 2012/2013 r. powstały, zostały zrealizowane oraz opublikowane na www.genero-wnetrza.pl i wortalu www.sztuka-wnetrza.pl projekty: projekt wnętrza showroomu firmy Icomfort w Poznaniu oraz projekt mieszkania w Poznaniu o powierzchni 56 m². Powstał też projekt wnętrza biurowca Firmy Ergis w Wąbrzeźnie (opublikowany na www.genero-wnetrza.pl).

W latach 2012-2014 r. autorka zrealizowała i opublikowała na www.genero-wnetrza.pl projekt wnętrz kawiarni i gabinetów specjalistycznych w centrum Fitness „Mia Famiglia” w Komornikach k. Poznania.

Rok 2013 przyniósł realizacje: wnętrz siłowni i przestrzeni dla dzieci w centrum Fitness „Mia Famiglia”, w Komornikach k. Poznania oraz projekt wnętrza sklepu „Hair Point” w Galerii Malta w Poznaniu, projekt wnętrza prywatnego gabinetu ginekologicznego w

Toruniu, projekt domu w Przeźmierowie o powierzchni 118 m², wszystkie opublikowane na www.genero-wnetrza.pl, projekt hotelu w Grobi o powierzchni 860 m², od 2013 r. (projekt w trakcie realizacji od 2013 roku).

Na przełomie 2013/2014 r. zrealizowany został projekt wnętrza sieci piekarni Renmac w Poznaniu oraz projekt domu jednorodzinnego w Szreniawie o powierzchni 160 m², projekt mieszkania prywatnego o powierzchni 56 m², wszystkie opublikowane na www.genero-wnetrza.pl.

Realizacje z 2014 roku to projekt wnętrza prywatnej przychodni lekarskiej "Renovatio-Med" w Poznaniu, projekt wnętrza kawiarni „Chichot cafe” w Poznaniu, projekt domu jednorodzinnego w Dąbrówce, powierzchnia 230 m², projekt domu jednorodzinnego w Tarnowie Podgórnym, powierzchnia 186 m² (projekty w trakcie realizacji, opublikowane na www.genero-wnetrza.pl).

Przedstawione projekty posiadają spójną stylistykę i są utrzymane na zbliżonym, wysokim poziomie projektowym. Cechuje je użycie prostych i czystych form. W większości obowiązuje zasada użycia elementów z kolorem akcentującym we stonowanych i niemal monochromatycznych wnętrzach. W niektórych wnętrzach jest zauważalna skłonność do przesadnego nagromadzenia wartości. Przeważają materiały naturalne, a stylistyka zarówno całych wnętrz jak też użytych mebli jest zgodna z obowiązującymi trendami.

Rozwiązania autorskie detali wnętrzarskich takich jak np. schody to indywidualne projekty o interesujących kompozycjach przestrzennych budujących klimat wnętrza.

Wszystkie omówione projekty dowodzą dużej sprawności projektowej i artystycznej jaką posiada pani Barbara Linowiecka. Zostały przedstawione czytelnie w estetycznym opracowaniu, które cechuje wysoka dbałość o jakość edycji, co znacznie ułatwiło prawidłową ich ocenę. Większość ilustracji to wizualizacje, niestety niektóre z błędami i przeskalowanymi teksturami.

Cały przedstawiony dorobek projektowy jest na bardzo wysokim poziomie artystycznym i warsztatowym. Świadczy to o dojrzałości twórczej autorki, która jest przygotowana do podejmowania wyzwań projektowych o zróżnicowanej skali i tematyce.

Przedstawione argumenty i posiadany dotychczasowy dorobek naukowo-artystyczny oraz aktualnie realizowane przedsięwzięcia i projekty stanowią w moim przekonaniu znaczący wkład naukowy w tematykę projektowania wnętrz hotelowych w obiektach wpisujących się krajobraz kulturowy z poszanowaniem tożsamości danego miejsca.

Wydział Architektury i Wzornictwa

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Ocena dorobku twórczego i artystycznego oraz rozprawy doktorskiej mgr Barbary Linowieckiej sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuk projektowych, wszczętym przez Radę Wydziału Architektury i Wzornictwa w Gdańsku.

Konkluzja

Z pełnym przekonaniem stwierdzam, że dorobek twórczy i rozprawa doktorska pt.: „Tożsamość miejsca jako czynnik indywidualizacji w projektowaniu wnętrz pozamiejskich obiektów hotelowych” autorstwa pani Barbary Linowieckiej jest oryginalnym dokonaniem artystycznym, wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie sztuki projektowe oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej i artystycznej.

Praca doktorska spełnia wymagania art. 13. Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku "o stopniach i tytule naukowym, oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki" (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.)..

Zwracam się z wnioskiem do Rady Wydziału Architektury i Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku o nadanie Pani Barbarze Linowieckiej stopnia doktora w dziedzinie: sztuki plastyczne, dyscyplinie: sztuki projektowe.

dr hab. Piotr Szwiec prof. ndzw. UAP